

Victor heeft zich goed voorbereid op het feest. Hij kondigt al een paar dagen voor het feest uitgebreid aan, dat hij voor iedereen van zijn familie een verrassing zal hebben, die hij tijdens het feest zal onthullen.

Als het feest in volle gang is valt het amper op dat Victor een poosje ontbreekt. Degenen die het wel opvalt, denkt er direct aan dat het te maken zal hebben met de onthulling van de verrassing.

In feite is dat ook zo. Victor gaat naar zijn kamer om vijf enveloppen te halen. Eén voor zijn vader, drie voor zijn broers en één voor Latitia. Zij krijgt de enveloppe het eerste. Ze hebben elkaar nog telkens stiekem in de tuin kunnen ontmoeten en zo ook vandaag. Het zal voorlopig voor de laatste keer zijn. Heimelijk sluipt Victor het aarde duister van de tuin in waar Latitia hem op de afgesproken plaats opwacht. Na een innige omhelzing en een liefderijke zoen overhandigt Victor haar zijn enveloppe. Als Latitia die openmaakt, is ze helemaal verrukt. Zoiets had ze nog nooit gezien. Ze overlaadt Victor met kussen en begint dan het briefje te lezen. Als ze het uit heeft biggelen de tranen over haar wangen. Ook Victor krijgt vochtige ogen.

'Ja', zegt ze, 'Ik zal ook op je wachten. Over drie jaar ben je terug en ik zal er voor je zijn. Ik zal er eeuwig voor je zijn Victor, wat er ook gebeurt.'

'Dat zal ik ook, Latitia', en er volgt nog een langdurige zoen.

Dan trekt Victor zijn dasje recht, voelt of de andere enveloppen nog in zijn binnenzak zitten en haast zich vervolgens terug naar het feest, Latitia achter het Chateau, in het donkere struikgewas achterlatend.

Eenmaal binnen eist hij onmiddellijk alle aandacht op.

'Stilte alstublieft, stilte. Mag ik even aandacht!' roept hij hard over de hoofden van het publiek. 'Ik zal jullie de komende drie jaar moeten missen. Vooral mijn vader en mijn broers natuurlijk. Maar ik weet dat het omgekeerde ook zo zal zijn. Ik weet dat het belangrijk voor me is om het agrarisch bedrijf ook in andere facetten te leren kennen en ik ben dan ook blij dat ik in Frankrijk een goede leerschool aangeboden krijg op een zeer groot bedrijf. Ik zal er hoe dan ook erg mijn best doen om er zoveel mogelijk kennis op te doen. Het zal me helpen om na terugkomst op het bedrijf hier een grotere rol te spelen, maar het gaat me aan het hart dat ik de bedrijvigheid hier de komende jaren zal moeten missen. Ik denk dat vader en mijn drie broers mij ook zullen missen. Daarom heb ik afgelopen dagen mijn best gedaan hier een oplossing voor te vinden.' Omzichtig haalt hij zijn vier resterende envelopjes uit zijn binnenzak, ieder met zwierige letters voorzien van een naam.

Victor stapt naar zijn vader en overhandigt hem de enveloppe met "Papa".

'Pas openen als iedereen zijn enveloppe heeft', zegt Victor en overhandigt de brieven vervolgens ook aan iedere broer.

'Nou, kijk maar wat erin zit.'

Gelijktijdig worden de brieven geopend en treffen ze een prachtige sepia foto van Victor. Die foto heeft hij bij de fotograaf in Fort de France laten maken. Daarnaast zit er een briefje in voor ieder persoonlijk. Als ze dit allemaal gelezen hebben en Victor enorm hebben bedankt, neemt Victor, met een glas cider in zijn hand, opnieuw het woord.

'Ik zou het glas willen heffen op iedereen hier aanwezig, opdat zij hier over drie jaar ook weer mogen staan om mijn terugkomst te vieren.'

Proost klinkt het uit vele kelen.

Twee dagen voor vertrek wordt de reiskist van Victor op de haven bezorgd.

Havivra gaat vrijwel dagelijks met haar moeder naar de ochtendmis in de kathedraal van de Moulinage. Ze ziet toevallig hoe, met de platte wagen van Vercule, in de vroege ochtend een grote scheepskist aan de haven wordt afgeleverd. Als vriendin van Latitia is Havivra heel nieuwsgierig. Ze rent even naar de steiger. Het is inderdaad de kist van Victor. Onder zijn naam leest ze het adres waar de kist in Frankrijk bezorgd moet worden. Daar kan ik Latitia blij mee maken, denkt ze. Ze leest "Chateau Beaulieu de Moulain, Lieu Lit Saint Martin, Saint-Émilion, France". Attention monsieur Victor da Costa". Havivra prent het adres in haar hoofd en herhaalt het enkele keren om het niet te vergeten.

De volgende dag, de dag voor vertrek van de schoener, als Latitia voor de familie Severin inkopen in de stad moet doen, geeft ze bij een sloep die vanaf de Providence komt aangeroeid, een brief af voor passagier Victor da Costa.

Een dag later wordt Victor, bepakt met een plunjezak met kleding, vanaf het steigertje van de Moulinage van Saint-Pierre naar de schoener "Providence" geroeid. Zijn vader heeft hem weggebracht, maar hij heeft geen tijd om te blijven tot het zeilschip zal vertrekken. Victor staart een beetje weemoedig geëmotioneerd over de reling naar de kade, in de hoop nog een bekende te zien. Helaas, hij moet het doen met uitsluitend de aan-

blik van de stad. Hij neemt hem diep in zich op om het beeld de komende drie jaar vast te houden. Alles overdenkende, laat de heimwee die nu al ontstaat de tranen in zijn ogen komen. Hij snuit zijn neus en keert zich af van zijn pijnlijke gedachten en gaat onderdeks op zijn brits liggen.

Victor is één van de vijf passagiers op het suikerschip. De anderen waarmee hij de hut deelt zijn vier Franse soldaten die hun dienstdaag in de Cariben erop hebben zitten en nu weer terug naar huis gaan. Ze hebben met zijn vieren voldoende aanspraak aan elkaar, waardoor Victor een beetje buiten spel staat. Victor is er niet zo rouwig om. Hij heeft het niet zo op het vaak macho-achtige gedoe van soldaten. Bovendien schat hij in dat ze wel een jaar of tien ouder zijn dan dat hij is. Een zesde brits blijft leeg.

Als hij het ratelen van de pallen van de kaapstaander hoort gaat hij weer aan dek. Inmiddels worden de fok en kluiver bak gezet om de kop van het schip uit de wind te draaien. Eenmaal een kwartslag gedraaid worden de zeilen op de voorste mast gezet en dwars gebrast. Als de wind langzaam de zeilen bolt, komt er enige vaart in het schip.

Vroeg in de middag zeilt het schip, zwaar geladen met suiker, op een noordelijke koers naar de doorgang tussen Martinique en Dominica. Daar krijgt de Providence de volle passaatwind in haar zeilen, waardoor de ranke vorm wordt beloond met een witte snor voor de boeg door de hoge snelheid die nu ontstaat. Na de passage tussen de eilanden komt ze op de vrije oceaan en stuift hoog aan de wind op een noord-noord-oostelijke koers door de golven. Bordeaux is haar bestemming.

Op deze stabiele koers keert de dagelijkse routine aan boord terug. Als het schip niet zo snel zou gaan zou je kunnen spreken van een soort rust. Dan hoort Victor hoe vanaf het achterdek zijn naam wordt geroepen. Hij kijkt verbaasd om en ziet de tweede stuurman wenken en een brief omhooghouden. Victor loopt naar hem toe.

‘Ik kreeg deze brief gisteren van een lieflijke jongedame op de kade’, zegt de stuurman. ‘Ze vroeg me of ik hem aan jou wilde afgeven.’

Victor steekt zijn hand uit om de brief aan te pakken, maar de stuurman trek zijn arm terug.

‘Ze had een donkere huid en prachtige grote amandelvormige bruine ogen. Is ze jouw vriendinnetje?’

Dat moet Latitia zijn geweest beseft Victor. Totaal verbouwereerd probeert hij stotterend te antwoorden.

‘Z-z-z-z-z is p-p-personeel. M-maar we zijn wel bevriend.’